

Sportakkoord Wormerland II

juni 2023

Sport Versterkt!

Voorwoord

De één sport fanatiek en speelt graag competitie, de ander wandelt of fietst graag over de mooie (fiets)paden die Wormerland rijk is. Sommige inwoners willen gewoon lekker een potje voetballen of tennissen. Andere inwoners sporten/bewegen om af te vallen of mensen te ontmoeten. Kortom, sport en bewegen is op veel manieren belangrijk voor onze inwoners. Het doet ons als wethouders dan ook deugd om te zien dat al veel inwoners voldoende sporten en bewegen.

Ondanks het gevarieerde aanbod dat wij in Wormerland hebben en de vele mensen die zich hier (vaak vrijwillig) voor inzetten, zien wij ook uitdagingen. Bijvoorbeeld sportorganisaties die het zwaar hebben, lage sportdeelname onder bepaalde doelgroepen, groeiend overgewicht en motorische achterstanden bij onze jeugd.

Als wethouders zijn wij dan ook blij met Sportakkoord Wormerland II. Een akkoord dat mooi aansluit op ons recentelijk vastgestelde beleidskader sociaal domein. Wij beseffen dat wij hiermee de genoemde uitdagingen niet direct een halt toeroepen, we moeten realistisch blijven. Maar wij hebben er veel vertrouwen in dat wij met elkaar de negatieve ontwikkelingen kunnen afremmen en op termijn om kunnen draaien. Helemaal als wij hierin, meer dan ooit tevoren, integraal samenwerken.

Met dit Sportakkoord Wormerland II hopen wij komende jaren weer de nodige initiatieven een (financiële) duw in de rug kunnen geven en nieuwe samenwerkingen tot stand te brengen. Initiatieven en samenwerkingen die bij zullen dragen aan een vitaler Wormerland. Met veel interesse zullen wij de ontwikkelingen dan ook volgen. Grote dank aan iedereen die zich ervoor inzet om (nog) meer inwoners uit Wormerland in beweging te brengen. Onze partners in het Sportakkoord zijn van grote waarde voor gezondheid en welzijn.

Wethouder Tjeerd Pietersma: “het mooie van dit akkoord is dat het niet alleen bijdraagt aan een gezonde levensstijl maar zich ook richt op het versterken van de verbinding tussen de inwoners onderling. De aanwezigheid en rol van sportaanbieders is daarbij een belangrijke voorwaarde. Ook de inzet van de vrijwilligers mogen we daarbij zeker niet vergeten. Zijn vaak de schakel tussen de inwoners en de sportaanbieders.”

Wethouder Rick Ossendorp: *“Als wethouder Sport en zelf sportinstructeur van het CIOS juich ik alle initiatieven rondom sport en bewegen toe. Bewegen is belangrijk, gezond voor lichaam en geest, maar samen bewegen is ook goed voor de sociale verbinding. Iedereen herkent vast het voldane gevoel na het sporten. Door deze momenten te delen met anderen, ontstaan waardevolle vriendschappen en relaties.*

Vol trots kijk ik naar de vele activiteiten, verenigingen, clubs en groepen die wij hebben binnen de gemeente Wormerland. De inzet van professionals en vrijwilligers is groot en wordt zeer gewaardeerd. Laten we alle initiatieven koesteren en waar mogelijk en nodig uitbreiden. Ik ben ervan overtuigd dat wij via sport en bewegen vele maatschappelijke uitdagingen kunnen aangaan en samen mooie resultaten zullen boeken.”

Inhoud

Voorwoord.....	2
1. Inleiding	4
2. Nationaal Sportakkoord II – Sport Versterkt	4
A. Drie ambities	5
B. Zes thema's.....	5
3. Integrale aanpak.....	6
4. Lokale aanpak Wormerland	7
A. Uitgangspunten Sportakkoord Wormerland II.....	7
B. Uitvoeringsmiddelen	8
C. Stuurgroep.....	8
D. Coördinator Sport & Preventie.....	8
E. Communicatie & zichtbaarheid	9
F. Services.....	9
G. Adviseur lokale Sport.....	9
5. Resultaten & monitoring	9
6. Aan de slag.....	10

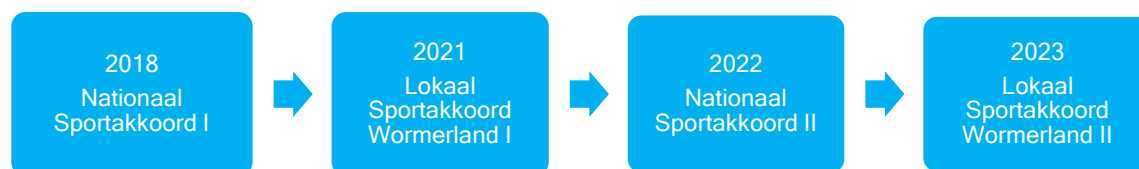

1. Inleiding

In 2018 werd het Nationaal Sportakkoord gesloten, met als doel om zoveel mogelijk Nederlanders met plezier te laten sporten en bewegen. Het Nationale Sportakkoord is destijds doorvertaald naar een Lokaal Sportakkoord Wormerland. Een unieke opzet waarbij sport-, zorg- en welzijnsaanbieders, onderwijs en overheid gezamenlijk de inhoud van het lokale Sportakkoord bepaalden.

Inmiddels is Nationaal Sportakkoord I afgerond en is Nationaal Sportakkoord II ondertekend. Ook dit keer is het Nationale Sportakkoord vertaald naar een Lokaal Sportakkoord Wormerland. Hierin zijn ten opzichte van het eerste Lokale Sportakkoord de nodige aanpassingen doorgevoerd om de Wormerlandse sport(organisaties), in de breedste zin van het woord, nog beter te ondersteunen en verder te ontwikkelen. Maar in de basis blijft de opzet en essentie hetzelfde: in samenwerking met het gevarieerde lokale partnersnetwerk in Wormerland nóg meer inwoners in beweging brengen (en houden).

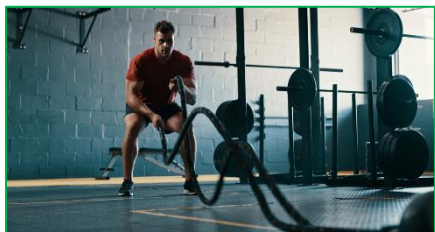
Daarbij richten wij ons niet enkel op nieuwe ambities en initiatieven, maar wij proberen juist zoveel mogelijk aan te sluiten bij reeds bestaande kaders. Wij sluiten onze ogen niet voor nieuwe kansen, maar vaak is het krachtig om juist aan te sluiten bij bestaande kaders en van daaruit verder te stimuleren. Dat zal dan ook voornamelijk de insteek zijn van Sportakkoord Wormerland II.

2. Nationaal Sportakkoord II – Sport Versterkt

Sport is van grote maatschappelijke waarde. Het is voor velen een belangrijk onderdeel van het dagelijks leven. Het draagt bij aan onze fysieke en mentale gezondheid, creëert saamhorigheid en biedt kansen voor persoonlijke ontwikkeling. Iedereen in Nederland heeft de kans om zonder belemmering te sporten, te excelleren in sport en te genieten van sport. We inspireren zoveel mogelijk mensen met de kracht van sport. Want sport versterkt.

‘Sport versterkt’ is het vervolg op het vorige Sportakkoord: ‘Sport verenigt Nederland’. Het geeft aan waar het de strategische partners de komende periode om gaat: door samenwerking Nederland sterker maken. We gaan door op de goede basis die is gelegd met het vorige Sportakkoord. Voor Sportakkoord II slaan VWS, VSG, VNG,

NOC*NSF en POS (Platform Ondernemende Sport) de handen ineen op alle niveaus. Met bonden, overheden, sportkoepels en vele andere maatschappelijke partijen. Dat is de kracht van het akkoord.

De lokale, regionale en landelijke inzet in de afgelopen vier jaar is een goed vertrekpunt om tot nieuwe afspraken te komen. In het Hoofdlijnen Sportakkoord II komt de nadruk te liggen op het versterken van de lokale en regionale uitvoering. Op basis van geleerde lessen¹ weten we dat er behoefte is aan meer richting en concretere afspraken en verantwoordelijkheden die verder bij zullen dragen aan de positieve beweging die is ingezet. Daar zetten we dan ook op in.

¹ Voortgang Lokale Sportakkoorden rapportage najaar 2022, Mulier Instituut

A. Drie ambities

Om richting te geven en keuzes te maken zijn er in Nationaal Sportakkoord II drie ambities vastgesteld. Ze geven aan waar de strategische partners komende jaren voor willen gaan. Het gaat om de volgende drie ambities:

✓ Werken aan een stevig fundament

De voorwaarden om te sporten en daar plezier aan te beleven kunnen nog beter. Dit gaat over de mensen, organisaties, cultuur en materiële voorzieningen in de sport. Een belangrijk punt de komende jaren is het investeren in kwalitatief sterke, vitale sportaanbieders, die toegankelijk en veilig zijn voor iedereen. Dat geldt voor zowel vrijwilligersorganisaties als ondernemende sportaanbieders. Hierbij valt te denken aan voldoende opgeleide vrijwilligers en/of professionals, maar ook aan vitale sportaanbieders met aanbod voor iedereen en waar iedereen zich veilig voelt.

✓ Werken aan een groter bereik

Daarmee bedoelen we dat meer mensen zich aangesproken en uitgenodigd voelen te gaan sporten en sport te beleven. Bijvoorbeeld door drempels te verlagen, mensen te prikkelen en (lokale) succesverhalen te delen.

✓ Werken aan meer betekenis van sport

Betekenis gaat over de waarde van sport voor Wormerland. Energie, plezier en zingeving in het dagelijks leven door en van de sport zelf, maar ook een bijdrage aan het tegengaan van eenzaamheid en kansongelijkheid. Of juist het bevorderen van gezondheid.

Ambities Sportakkoord Wormerland II

Deze drie nationaal geformuleerde ambities zullen ook in Lokaal Sportakkoord Wormerland II het uitgangspunt zijn. Met name de derde ambitie sluit naadloos aan op het recentelijk vastgestelde beleidskader sociaal domein van gemeente Wormerland. Mooie voorbeelden hiervan zijn de projecten Gezond Opgroeien en Valpreventie.

B. Zes thema's

De afgelopen jaren is vanuit Nationaal Sportakkoord I gewerkt met zes deelakkoorden. Aan deze inhoudelijke thema's wordt vastgehouden. Deze bieden een handvat om te beschrijven welke strategieën in Sportakkoord II centraal staan om een positieve verandering te bereiken. De thema's zijn aangescherpt, waardoor ze nog beter aansluiten bij de actualiteit en huidige ontwikkelingen. De zes vastgestelde thema's zijn:

1. Inclusie en diversiteit (voorheen: Inclusief sporten en bewegen)

Het thema Inclusie en diversiteit gaat over een toegankelijke en laagdrempelige sector, waarin iedereen die mee wil doen daadwerkelijk mee kan doen en waarin sprake is van kansengelijkheid.

2. Sociaal veilige sport (voorheen: Positieve sportcultuur)

Het thema Sociaal veilige sport heeft als doel een basis te creëren waar iedereen veilig en met plezier kan sporten en sport beleven. Hiermee wordt het fundament van de sport versterkt. Ook in Wormerland gaan wij aan de slag om sociale veiligheid en integriteit bij lokale sportaanbieders te stimuleren en te ondersteunen.

3. Vitale sportaanbieders (voorheen: Vitale sport- en beweegaanbieders)

Dit thema richt zich op vitale, kwalitatief sterke en bedrijfsmatig gezonde sportaanbieders. Sportorganisaties met een heldere visie en strategie, een sterke organisatie en een fijne cultuur met voldoende opgeleide vrijwilligers en professionals.

4. Vaardig in bewegen

Het thema Vaardig in Bewegen streeft naar kansen voor ieder kind en iedere jongere om vaardig en veelzijdig te sporten en bewegen – onder de juiste begeleiding – waarbij plezier en ontwikkeling centraal staan.

5. Ruimte voor sport en bewegen (voorheen: Duurzame sportinfrastructuur)

Het thema Ruimte voor sport en bewegen is gericht op het creëren van een toekomstbestendige sportinfrastructuur die uitnodigend, faciliterend en toegankelijk is voor iedereen.

6. Maatschappelijke waarde van topsport (voorheen: Topsport die inspireert)

Het thema Maatschappelijke waarde van topsport heeft als streven om de maatschappelijke waarde van topsport zo groot mogelijk te maken.

Thema's Sportakkoord Wormerland II

Bij de totstandkoming van Sportakkoord I is er destijds, op basis van een eerder uitgevoerde behoeftepeiling, voor gekozen om in te zetten op de volgende drie pijlers:

1. "Inclusief sporten en bewegen";
2. "Vitale sport- en beweegaanbieders";
3. "Van jongs af aan vaardig in bewegen".

In dit Sportakkoord Wormerland II is ervoor gekozen om alle thema's uit Nationaal Sportakkoord II integraal over te nemen. Dit geeft herkenbaarheid, waarbij het ons streven is om in de uitvoering komende jaren in te zetten op alle thema's. Daarbij is het een belangrijk uitgangspunt dat we (ook) aansluiten bij de thema's uit het integrale beleidskader van gemeente Wormerland.

3. Integrale aanpak

Sportakkoord II is samen met het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) ondergebracht in de regeling specifieke uitkering sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026, ook wel "de Brede SPUK" genoemd. Met de middelen van deze Brede SPUK worden gemeenten in een goede uitgangspositie gebracht om de in het GALA en het Sportakkoord II gemaakte afspraken na te komen. Op de volgende pagina een schematische weergave hiervan:

Door te werken vanuit deze integrale benadering van preventie en een brede blik op gezondheid, dragen wij bij aan een gezonde generatie in 2040. Een generatie met weerbare, gezonde mensen die kunnen opgroeien, leven, werken en wonen in een gezonde leefomgeving en waarin sprake is van een sterke sociale basis. Dat vraagt om lokaal maatwerk, waarbij in samenspraak met inwoners en maatschappelijke partners (bestaande) aanpakken, middelen en menskracht worden gekoppeld.

Integrale aanpak in Wormerland

Het Sportakkoord Wormerland wordt zelfstandig gepositioneerd, maar is tegelijk met het Gezond en Actief Leven Akkoord ondergebracht in één Brede Specifieke Uitkering (SPUK). Vanuit Sportakkoord Wormerland wordt dan ook de verbinding gezocht (en vice versa) met andere thema's en onderdelen uit het Gezond en Actief Leven akkoord. Maar ook met andere preventieve programma's en projecten in Wormerland, zoals het in 2022 opgestelde preventieakkoord en het eerder genoemde integraal beleidskader sociaal domein 2023-2026. In de daarbij behorende uitvoeringsagenda staat concreet beschreven wat in 2023 en 2024 de acties zijn in het sociaal domein. Speerpunten in de uitvoeringsagenda zijn onder andere "Eenzaamheid" en "Het bevorderen van een gezonde leefstijl" waarvoor sport een prachtig middel is.

4. Lokale aanpak Wormerland

In dit hoofdstuk beschrijven wij op hoofdlijn een vertaling van de nationale uitgangspunten naar de lokale aanpak en uitvoering in Wormerland.

A. Uitgangspunten Sportakkoord Wormerland II

Bij de uitvoering van Sportakkoord Wormerland II staan een aantal uitgangspunten centraal:

- ✓ Wij borduren voort op Sportakkoord Wormerland I, waarbij dit keer de nationale ambities en thema's integraal worden aangehouden.

- ✓ Daarbij zoeken wij zoveel mogelijk naar integrale samenwerking en verbinding met reeds bestaande beleidskaders. En ook bij de werkzaamheden van de reeds actieve buurtsportcoach. De werkzaamheden van de buurtsportcoach sluiten 1:1 aan bij de ambities en thema's van het Sportakkoord Wormerland. Tevens wordt de verbinding gezocht met de Brede School Wormerland (www.bredeschoolwormerland.nl).
- ✓ Het Sportakkoord Wormerland II is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van lokale organisaties. Wij streven bij de uitvoering naar zoveel mogelijk samenwerking met en tussen lokale organisaties uit de diverse domeinen. We noemen dit het partnernetwerk.
- ✓ Om de voortgang te bespreken, successen te delen, samenwerking te stimuleren, organisaties te informeren en te netwerken is het de ambitie om partnerbijeenkomsten te organiseren. Van lokale sportcafés tot themabijeenkomsten. En van netwerkmomenten tot inspiratiesessies. Dit zal vraaggericht (en dus naar behoefte van lokale organisaties) worden georganiseerd.

B. Uitvoeringsmiddelen

Vanuit het rijk ontvangen wij voor 2023, 2024 en 2025 jaarlijks €11.810,- aan uitvoeringsbudget. Voor 2026 is dit €9.081,-. Deze middelen zijn bedoeld om uitvoering te geven aan de in de Sportakkoord Wormerland II vastgestelde ambities. Dit budget kan worden gebruikt voor:

- ✓ Reeds geformuleerde werkzaamheden van bijv. de buurtsportcoach die actief is in Wormerland. Niet in plaats van andere uitvoeringsmiddelen, maar juist om bestaande of geplande initiatieven te stimuleren, samenwerking te bevorderen of om projecten op te schalen.
- ✓ De organisatie van eventuele bijeenkomsten.
- ✓ Lokale uitvoeringsorganisaties kunnen uitvoeringsbudget aanvragen voor nieuw op te zetten initiatieven, samenwerkingen en projecten. Deze aanvragen dienen aan te sluiten op de in dit Sportakkoord geformuleerde ambities en thema's. De hiervoor eerder opgestelde criteria worden hierop doorontwikkeld.
- ✓ Communicatie over het Sportakkoord Wormerland II.

C. Stuurgroep

De voortgang van het Sportakkoord wordt geborgd bij een lokale stuurgroep. Deze stuurgroep bestaat uit afgevaardigden vanuit het lokale partnernetwerk, iemand van de gemeente Wormerland en de buurtsportcoach (tevens coördinator sport & preventie). Deze stuurgroep stimuleert lokale organisaties om mee te doen, houdt toezicht op de uitvoering van de beschreven plannen, en is verantwoordelijk voor de budgettaire verdeling.

In Wormerland is al enige tijd een stuurgroep actief betrokken bij het Sportakkoord. Na de herijking van Sportakkoord Wormerland zal met hen de uitvoering van het Sportakkoord worden vormgegeven. Desgewenst wordt hier professionele procesbegeleiding bij gevraagd vanuit NOC*NSF.

Het streven is dat de samenstelling van de Stuurgroep continue een brede afspiegeling is van aan het Sportakkoord deelnemende organisaties. Vertegenwoordigers vanuit sport (zowel verenigingen als ondernemende sport), welzijn, zorg, onderwijs en maatschappelijke organisaties.

D. Coördinator Sport & Preventie

De coördinator Sport en Preventie is coördinator en aanjager van het lokale Sportakkoord Wormerland en is kartrekker van de lokale stuurgroep. Tevens zorgt deze coördinator voor de verbinding tussen thema's en onderdelen binnen de Brede SPUK gezondheid, sport en bewegen en sociale basis. Ook binnen het preventieakkoord speelt zij een verbindende en aanjagende rol. In gemeente Wormerland wordt de rol van coördinator sport en preventie ingevuld door buurtsportcoach Maud Boks (mboks@teamsportservice.nl).

E. Communicatie & zichtbaarheid

De afgelopen jaren is gebleken dat het een uitdaging is om het Sportakkoord Wormerland goed onder de aandacht te brengen en houden van lokale organisaties. Wij zien hier wel het belang van in. Er wordt dan ook budget gereserveerd om lokale organisaties structureel te informeren en inspireren over het Sportakkoord.

Hierbij maken wij onderscheid in offline en online. Bij offline valt te denken aan structurele publicaties in lokale kranten en de eerder beschreven organisatie van bijeenkomsten voor het partnernetwerk. Bij online valt te denken aan nieuwsbrieven, websites en social media kanalen.

F. Services

Sportaanbieders hebben te maken met veel uitdagingen. Binnen het Sportakkoord zijn er ruim 250 verschillende services beschikbaar om sportorganisaties te ondersteunen en verder te laten groeien. Dit zijn trainingen, workshops of begeleidingstrajecten. Onder andere op de volgende thema's zijn er services beschikbaar:

- ✓ Duurzame accommodatie
- ✓ Jouw sportclub klaar voor de toekomst
- ✓ Ledenbinding
- ✓ Presteren met communiceren
- ✓ Maatschappelijk verantwoord ondernemen
- ✓ Voorlichting sportiviteit en respect
- ✓ Sociaal veilige sportomgeving
- ✓ Inclusie en diversiteit
- ✓ Gezonde sportomgeving

De reeds actieve buurtsportcoach zal hier een informerende en stimulerende rol in spelen richting sportclubs. Zij is ook de persoon die services aan kan vragen via de portal bij NOCNSF.

G. Adviseur lokale Sport

Op 1 april 2023 zijn twintig adviseurs lokale sport van start gegaan. Deze adviseurs spelen tot en met 2026 een belangrijke rol bij het waarmaken van onze gezamenlijke ambities, die zijn vastgelegd in Sportakkoord II. Zij zullen fungeren als sparringpartner en verbindende schakel binnen de lokale sportnetwerken. Deze adviseurs lokale sport zijn actief namens alle sportbonden, brancheorganisaties, Platform Ondernemende Sportaanbieders, het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en NOC*NSF. Adviseurs lokale sport kunnen onder meer helpen bij:

- ✓ het realiseren van lokale samenwerkingsverbanden en oprichten van een lokaal sportplatform (bundelen van de lokale sport);
- ✓ coördinatie van clubondersteuning en realiseren van een sport- en beweegloket;
- ✓ de implementatie van de basiseisen voor sociale veiligheid voor sportaanbieders;
- ✓ inhoudelijke vraagstukken rondom clubondersteuning en professionalisering;
- ✓ informatie-uitwisseling en kennisdeling stimuleren.

5. Resultaten & monitoring

In Nationaal Sportakkoord II is de intentie geformuleerd om meer en beter te monitoren. Vanuit Wormerland werken wij graag mee aan activiteiten rondom monitoring en evaluatie die in het kader van het Sportakkoord en de Brede SPUK plaatsvinden in de periode 2023-2026.

6. Aan de slag

Sportakkoord Wormerland II is hiermee herijkt en dus een feit. Er ligt een sterke basis om nog meer inwoners uit Wormerland in beweging te brengen en plezier te laten beleven aan sport.

Aan de slag dus!

Foto's: José Goddard, Nander de Wijk, Klaas van Dalsem (en algemene beeldbank)